

bestemmes jo netop, hvad man fra Statens Standpunkt vil betragte som Folkehøiskole. Saadanne Bestemmelser have analogt i mange Love. Forøvrigt vil jeg sige til den ærede Minister, at dersom de omtalte Regler vare blevne fulgte og udførte med den Velvillie og Loyalitet, fulgte i den Forstaaelse, som jeg føler mig overbevist om, de bleve indgaaede med — og jeg kan heller ikke erindre, at den ærede Minister som daværende Finantsubvalgsmedlem dengang havde en fra min afvigende Opfattelse — hvis de vare blevne fulgte saaledes som de dengang vare paa Omtale, og hvis vi fik Bevillinger, der soarede til den Udvikling, som denne Institution siden har faaet, vilde jeg for mit Vedkommende heller ingen Trang have havt til, at der skulde lovgives om dette Spørgsmaal. Jeg vilde endog have antaget, at det muligvis vilde have gaaet allerbedst uden særlig Lovgivning, thi der kunde da godt have været tilføjet Bestemmelser om yderligere at hjælpe virkelig grundfæstede Høiskoler eller at hjælpe nye Høiskoler paa Steder, hvor man ønskede saadanne etablere ved lignende Understøttelser, som man yder tekniske Skoler. Saadanne Tilleg kunde man godt have føiet til de tidligere gjældende Bestemmelser. Den ærede Minister siger imidlertid uden nærmere Forklaring, at han føler sig bunden til at følge disse Regler efter sin Fortolkning. Ja her er Forskjellen mellem den ærede Minister og mig. Han er i hvert Fald i Praxis gaaet bort deraf ved at negte os det Grundlag, hvorefter man tidligere anvendte paa Skolerne de 10—12,000 Kr., som ere tilbage efter Udgiften til Tilhønet, og jeg har endvidere ladet mig sige — den ærede Minister kan modbevise mig, om han vil — at den ærede Minister uafhængig af selve den Tilhønsbevædendes Indstilling og Oplysninger fordeler de 10—12,000 Kr. efter Ministeriets eget Skøn, et Skøn, som kan være baseret paa Skolerne uedkommende Forhold. Jeg siger det her, for at den ærede Minister kan modsvare mig; men den ærede Minister har fortolket det saaledes, at han selv kan bestemme Listen, stryge hvilke Navne han vil, og optage hvilke Navne han vil, uden Konference med Rigsdagen. Det er det, jeg paa staar, efter min Opfattelse er stridende imod de Regler, der bleve aftalte, den Gang vi kom ind i noget mere ordnede Tilstande for disse Forhold. Jeg skal altsaa gjentage, at hvis man var tilbage under rolige fremadstridende Forhold, under hvilke Folkehøiskolevæsenet udviklede sig, og under hvilke samtidig Understøttelsen steg fra 20—22,000 Kr. op til det, vi havde for 10 Aar siden, jævnt hen efter Behovet

og efter Erkjendelse af, hvad vi skulde de fattige Elever, saa behøvede vi ingen Lov, det er ogsaa min Mening.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scavenius): Hvad angaar Spørgsmaalet om Udsettelsen af visse af Staten anerkjendte Høiskoler, skal jeg ikke nu indlade mig paa det. Derom er der forhandlet tidt nok, og Spørgsmaalet har jo for Øieblikket forholdsvis ringe Aktualitet. Hvad det andet Spørgsmaal angaar, kan jeg kun sige, at naturligvis følger jeg de Indstillinger, der komme fra vedkommende Tilhønsmænd, men ganske vist ikke aldeles slavisk. Jeg tillader mig ogsaa somme Tider at have min egen Mening i visse Punkter, men ellers følger jeg dem, som naturligt er, da jeg ikke personlig kan kjende alle disse Skoler.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Berg): Jeg vil sige den ærede Minister, at det vel kan have forholdsvis mindre Betydning, at man udelukker en enkelt Høiskole, men naar meget anerkjendte og dygtige Mænd i Skolevæsenets Tjeneste sættes ud af Spillet ved et Bennestrøg fra den ærede Minister trods tidligere i Praxis gjældende Regler og efter min Formening trods Aftaler, er det ikke et ligegyldigt Spørgsmaal, selv om det for Øieblikket kun kan siges at ramme 4 eller 5 Skoler; selv om dette Tal indskrænkede sig til 2 eller 3, ja selv om det kun var 1, vilde Opretholdelsen af den begaaede Uretfærdighed være et meget stort Spørgsmaal, thi i Principet ligger deri, at det er en Institution, der er afhængig af Ministeriet; den har ikke Lovbunden Ret til sin Understøttelse, men er afhængig af Ministeriets Villie. Det er en Haand, der er lagt over paa denne Virksomheds Frihed og Selvstændighed, Noget, som aldrig har været Meningen, og som kan gjøre stor Skade for hele Virksomheden.

Da ikke flere begjærede Ordet, var Forhandlingen sluttet.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling vedtoges uden Afstemning.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Berg): Jeg foreslaar, at denne Sag henvises til Udvalget for Loven om Landbohøiskolen. Der har Spørgsmaalet tidligere været behandlet sammen med de øvrige